

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 23. juuni 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0195(COD)

10607/22
ADD 2

ENV 656
CODEC 1007
IA 104
CLIMA 317

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	23. juuni 2022
Saaja:	Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	SWD(2022) 168 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus looduse taastamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2022) 168 final.

Lisatud: SWD(2022) 168 final

Brüssel, 22.6.2022
SWD(2022) 168 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

[...]

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus

looduse taastamise kohta

{COM(2022) 304 final} - {SEC(2022) 256 final} - {SWD(2022) 167 final}

Kommenteeritud kokkuvõte (kuni 2 lk)
Looduse taastamise määruse mõjuhinnang
A. Vajadus meetmete järele
Mis on lahendamist vajav probleem ja miks on tegemist ELi tasandi probleemiga?
<p>Üldine probleem on see, et elurikkuse vähenemine ja ökosüsteemide seisundi halvenemine jätkub murettekitava kiirusega. Nagu on märgitud Euroopa rohelises kokkuleppes, on see üks suuremaid ohte, millega EL peab järgmistel aastakümnetel toime tulema, sest meie ühiskond ja majandus sõltuvad suurel määral hüvedest, mida annavad heas seisundis ökosüsteemid. Geopoliitiline areng Euroopas on toonud esile vajaduse kaitsta toidusüsteemide kindlust ja vastupanuvõimet. Lisaks toovad kliimamuutused ja elurikkuse vähenemine kaasa märkimisväärsed pikaajalisi ohte põllumajanduse tootlikkusele. Looduse taastamine toimib kindlustuspoliisina, et tagada ELi pikaajaline kestlikkus ja vastupanuvõime eri majandussektorites. Ent ökosüsteemide taastamine kogu ELis ei ole seni olnud nende probleemide lahendamiseks kaugeltki piisav ning ökosüsteemide seisund halveneb jätkuvalt. Kuigi on olemas konkreetseid strateegiaid, mis aitavad kaasa ökosüsteemide taastamisele, on praegu palju puudujääke: kehtivates õigusaktides (nagu elupaikade direktiivis) ei ole esitatud konkreetseid eesmärke, paljud ökosüsteemid (näiteks metsad ja agroökosüsteemid) ei ole õigusaktidega täielikult hõlmatud ning varem seatud vabatahtlikud eesmärgid ei ole olnud tulemuslikud. Kokkuvõttes ei ole seniste püüdluste tulemusena loodust taastatud piisaval määral ega tehtud selleks vajalikus ulatuses ja tasemel jõupingutusi.</p>
Mis tuleks saavutada?
<p>Konkreetne eesmärk on taastada kahjustatud ökosüsteemid kogu ELis (näiteks märgalad, metsad, mere- ja agroökosüsteemid, jõed ja järved ning lammielupaigad), eelkõige need, mis sobivad kõige paremini süsiniku sidumiseks ja säilitamiseks, ning ära hoida ja vähendada loodusõnnetuste mõju. See peaks aitama tagada, et 2030. aastaks on elurikkus ELis suunatud taastamisele ning et 2050. aastaks on kehtestatud meetmed kõigi ökosüsteemide taastamiseks, mis seda ELis vajavad. Selle eesmärgi saavutamise kohustus kehtestatakse ELi ja liikmesriikide tasandil. Tegevuseesmärgid on järgmised: a) kehtestada ökosüsteemide taastamise ja nende hea seisundi säilitamise õiguslikult siduvad eesmärgid, mis täiendavad olemasolevaid õigusakte, ning b) kehtestada tõhus rakendusraamistik, mille raames liikmesriigid töötavad välja riiklikud taastamiskavad selle kohta, kuidas neid eesmärke saavutada, lähtudes seisundi hindamisest, taastamise kavandamisest, aruandlusest ja rahastamisest. Komisjon vaatab kavad läbi ja hindab regulaarselt edusamme.</p>
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiarsus)?
<p>Ökosüsteemi seisundi halvenemise piiriülese laadi tõttu on meetmetel ELi lisaväärtus. Kõrge taastamistaseme saavutamiseks on vaja koordineeritud ja sidusaid meetmeid, mis tuginevad olemasolevatele ELi õigusaktidele ja tagavad ELi vajaliku usaldusväarsuse, et olla maailmas selles valdkonnas juhtpositsioonil.</p>
B. Lahendused
Millised on poliitikavariandid eesmärkide saavutamiseks? Kas on olemas eelistatud variant? Kui ei, siis miks?
<p>Variant 1: lähtestsenaariumis eeldatakse, et rakendatakse elurikkuse strateegiat aastani 2030 ning muid asjakohaseid ELi ja liikmesriikide poliitikameetmeid, kehtestamata õiguslikult siduvaid taastamisesmärke. Variant 2: kehtestatakse õiguslikult siduv üldeesmärk taastada ELis ökosüsteemid 2050. aastaks. Variant 3: mitu ökosüsteemipõhist õiguslikult siduvat eesmärki ja kohustust taastada 2030., 2040. ja 2050. aastaks suur hulk ökosüsteeme (näiteks märgalad, metsad, mere- ja agroökosüsteemid, jõed ja järved ning lammielupaigad). Nende ökosüsteemide jaoks, mille kohta ei ole veel piisavalt teavet, saab edasistes etappides kehtestada lisaesmärke, tuginedes kogu ELi hõlmavale metoodikale. Variant 4 on kombinatsioon variantidest 2 ja 3: üldeesmärk on edendada õiguslikult siduvate ökosüsteemipõhiste eesmärkide toel üldisi edusamme. See on eelistatud variant.</p>
Millised on eri sidusrühmade seisukohad? Kes millist varianti toetab?

<p>Sidusrühmad toetavad seisukohta, et looduse taastamise valdkonnas ja õiguslikus mõttes on vaja ära teha palju rohkem. Seesama tuleb välja mitmest arvamusest nii üldeesmärgi kui ka ökosüsteemipõhiste eesmärkide kohta. Mõni sidusrühm, sealhulgas need, kes iga päev tegelevad loodusvarade või elupaikadega (eelkõige metsandusspetsialistid ja mõned maakasutajad), on seadnud täiendavate õigusaktide lisaväärtuse kahtluse alla.</p>
<p>C. Eelistatud poliitikavariandi mõju</p>
<p>Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?</p>
<p>Eelistatud variant 4 on mitmes mõttes kasulik. Esiteks parandab see märkimisväärselt elurikkuse ja ökosüsteemide seisundit kogu ELis. Etapiviisiline lähenemine annab kiiresti positiivseid tulemusi ja pikemas perspektiivis tagatakse ka lai katvus. Ökosüsteemide seisundi paranemisega suureneb märkimisväärselt ka neist saadav kasu, nagu kliimamuutuste leevendamine, katastroofide mõju ärahoidmine ja vähendamine, vee kvaliteedi paranemine, puhtam õhk, paremas seisundis muld ja üldine heaolu. Hindamine näitab, et kasu kaalub selgelt üles kulud. Suure hulga ELi turbaalade, lodude, metsade, nõmmede ja võserike, rohumaade, jõgede, järvede ja lammielupaikade ning rannikuäärsete märgalade taastamisest saadav kasu on hinnanguliselt ligikaudu 1 860 miljardit eurot (hinnangulised kulud on 154 miljardit eurot). Märkimisväärselt kasu eeldatakse ka muude ökosüsteemiliikide, näiteks mere- ja linnade ökosüsteemide, ning tolmeldajapopulatsioonide taastamise puhul.</p>
<p>Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?</p>
<p>Peamised kulud tulenevad ökosüsteemide taastamisest ja säilitamisest. Mõned kulud võivad tekkida kestlikumatele tavadele ülemineku korral saamata jääva tulu tõttu, näiteks põllumajandustootjate, metsaomanike või kalurite puhul. Need kulud saaks osaliselt või täielikult katta ELi ja muude rahastamisallikate vahenditest. Eelistatud variant hõlmab ka halduskulusid ühiste seiresüsteemide väljatöötamiseks, riiklike taastamiskavade väljatöötamiseks ja rakendamiseks ning edenemise kontrollimiseks. Kulud tekivad nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil.</p>
<p>Milline on mõju VKEdele ja konkurentsivõimele?</p>
<p>Eelistatud poliitikavariant avaldab eelkõige pikas perspektiivis positiivset mõju ettevõtjatele, kes otseselt sõltuvad heas seisundis ökosüsteemidest (vähem üleujutusi ja põudasid, vee kvaliteedi ja kvantiteedi paranemine, taastamistegevusse kaasatud VKEd), samuti turismivaldkonnale. Põllumajandustootjatel, metsandusspetsialistidel ja kaluritel on oodata teatavaid kulusid, kui muudetakse maa majandamist, vähendatakse kalapüüki või kohandatakse seda uutele tavadele.</p>
<p>Kas on ette näha märkimisväärselt mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?</p>
<p>Kulusid tekitavad aktiivne taastamine, samuti maa ostmine, maaomanikele, maakasutajatele või kaluritele lisakulude ja saamata jääva tulu hüvitamine ning liikmesriikide halduskulud riiklike taastamiskavade väljatöötamise ja elluviimise tõttu. Liikmesriikide toetamiseks saab kasutada suurt osa kümnest protsendist, mis on mitmeaastases finantsraamistikus 2026. aastaks elurikkuse jaoks ette nähtud.</p>
<p>Kas on oodata muud olulist mõju?</p>
<p>EL oleks eeskujuks rahvusvahelistel läbirääkimistel, mida peetakse elurikkuse teemal näiteks bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni raames. Lihtsustamisest saadav kasu tuleneb ühiste seiremeetodite väljatöötamisest ja andmete võimalikust taaskasutamisest muus ELi ökosüsteemide seires. Looduse taastamise määrus annab olulise panuse ka Euroopa roheline kokkuleppe, sealhulgas kliimamääruse, 2030. aasta kliimaeesmärkide ja ELi kliimamuutustega kohanemise strateegia eesmärkide saavutamisse.</p>
<p>Proportsionaalsus?</p>
<p>Õigusakt, mille üldeesmärk on taastamine koos suurt hulka ökosüsteeme hõlmava mitme konkreetsete eesmärgiga,</p>

vastab saavutatavate eesmärkide ulatusele.

D. Järeldused

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Eeldatavalt jõustub õigusakt 2023. aastal ja see vaadatakse läbi 2035. aastaks. Muudatused võivad sisaldada lisaeesmärke alati, kui on olemas piisavalt andmeid ja teadmisi. Komisjon hindab eesmärkide saavutamiseks tehtud edusamme andmete ja teabe põhjal, mille liikmesriigid teevad regulaarselt kättesaadavaks.